

AKTUELNO: Svetski dan bubrega ZDRAVLJE BUBREGA SVIMA I SVUDA â€“ KVALITETAN Å½IVOT JE MOGUĆ

11.03.2021

Svetski dan bubrega obeleÅ¾ava se na inicijativu MeÅ‘unarodnog druÅ¡tva za nefrologiju i Internacionalnog udruÅ¾enja Fondacije za bubreÅ¾nu insuficijenciju od 100 zemalja Å¡irom sveta. Od 2006. godine obeleÅ¾ava se svakog drugog Å‘etvrtka u martu mesecu.

Slogan ovogodiÅ¡nje kampanje: â€žZDRAVLJE BUBREGA SVIMA I SVUDA â€“ KVALITETAN Å½IVOT JE MOGUĆâ€• ima za cilj da se poveća svest o znaÄ‘aju osnaÅ¾ivanja pacijenata i njihovom aktivnom ukljuÄ‘ivanju u proces leÄ‘enja, sa krajnjim ciljem poboljšanja kvaliteta Å½ivota. Iako je vaÅ¾no postojanje efikasnih mera za spreÄ‘avanje nastanka i daljeg napredovanja bolesti bubrega, podjednako je bitna podrÅ¡ka druÅ¡tvene zajednice kako pacijentima sa bolestima bubrega (ukljuÄ‘ujući one koji zavise od dijalize i transplantacije) tako i njihovim negovateljima, posebno tokom pandemije COVID-19 i drugih izazovnih perioda.

Å

Å

Bolesti bubrega Å‘ine veliku grupu oboljenja razliÄ‘itog uzroka, toka, kliniÄ‘ke slike i prognoze. Ova oboljenja najÄ‘eÄ‘e su izazvana infekcijama, metaboliÄ‘kim poremećajima, toksinima i drugim uzrocima, a manifestuju se kao upale bubrega (glomerulonefritis, pijelonefritis, nefrotski sindrom) i akutna, odnosno hroniÄ‘na smanjena funkcija bubrega (bubreÅ¾na insuficijencija).

Å

HroniÄ‘na bubreÅ¾na insuficijencija nekoliko puta povećava rizik za nastanak bolesti srca i krvnih sudova, Å‘eÄ‘erne bolesti, povišenog pritiska, završnog stadijuma bubreÅ¾ne bolesti (uremije) i prerane smrti (pre 65. godine Å½ivota). HroniÄ‘na bolest bubrega je ozbiljno oboljenje koje zbog znaÄ‘ajnih troÅ¡kova leÄ‘enja, loÅ¡ijeg kvaliteta Å½ivota, skraćenog radnog i Å½ivotnog veka obolelih predstavlja znaÄ‘ajan javnozdravstveni problem. HroniÄ‘ne bolesti bubrega Å‘ine skoro trećinu bolniÄ‘ki leÄ‘enih osoba i Å‘ak 84% smrtnih ishoda od svih bolesti bubrega.

Å

Osobe kod kojih su dijagnostifikovane bolesti bubrega, posebno u poodmakloj fazi, suoÄ‘avaju se sa svakodnevnim izazovima: smanjenjem sposobnoÅ¡tu da uÄ‘estvuju u svakodnevnim aktivnostima poput odlaska na posao, putovanja i druÅ¾enja, a istovremeno suoÄ‘avaju se i sa brojnim sporednim efektima ove bolesti, poput umora, bola, depresije, kognitivnih

oštećenja, problema sa varenjem i spavanjem.

Â

Trenutni pristup u lečenju pacijenata sa bubrežnim bolestima je usmeren na produženje njihovog života. Ovaj pristup koji stavlja u fokus bolest, može biti neadekvatan jer ne uvažava prava i potrebe pacijenta. Ljudi koji žive sa bolestima bubrega žele, pre svega, da održe privid normalnosti u svakodnevnom funkcionisanju i osećaj kontrole nad svojim zdravljem i blagostanjem. Takođe, nedostaje značajno uključivanje pacijenta u lečenje njihove bolesti, što dovodi do toga da pacijenti često doživljavaju lečenje kao nešto što im je nametnuto i što je van njihove kontrole. Da bi pacijenti bili zadovoljniji i angažovaniji u pogledu svog lečenja, oni moraju da budu motivisani da postanu aktivni učesnici u sopstvenom lečenju.

Â

Ključne poruke Svetskog dana bubrega odnose se na sledeće:

• Osnaživanje

pacijenata sa hroničnim bolestima bubrega i članova njihovih porodica, koji su najčešće i njihovi negovatelji, kako bi se ostvarili željeni zdravstveni ishodi i postigli postavljeni životni ciljevi koji su za njih značajni i važni. Neophodno je da pacijenti razumeju svoju ulogu u procesu lečenja, poseduju neophodno znanje kako bi mogli da učestvuju sa lekarima u zajedničkom donošenju odluka, kao i da razviju veštine za efikasno upravljanje svojom hroničnom bolešću.

Â

• Zalaganje

za ojačano partnerstvo sa pacijentima pri kreiranju, primeni i evaluaciji programa upravljanja hroničnim bubrežnim bolestima, što zahteva kvalitetnu i efikasnu komunikaciju.

Â

• Zalaganje

za pristup koji obuhvata strategije za: pružanje podrške pacijentima u cilju povećanja njihove adaptacije na epizode pogoršanja bolesti, održavanje socijalnih kontakata, podizanje svesti i unapređenje znanja pacijenta, olakšavanje pristupa podršci i uspostavljanje poverenja i kontrole u upravljanju hroničnom bubrežnom bolesti.

• Zalaganje

za pristup usmeren na uvažavanje prava i potreba pacijenta u sprovođenju istraživanja, lečenja i kreiranja zakonske regulative.

Â

• Osnaživanje

pacijenta, partnerstvo i efikasna komunikacija, zajedno sa promenom paradigme

ka pristupu zasnovanom na osnaÅ¾ivanju pacijenta i njegove okoline, mogu uliti poverenje i nadu pacijentima da mogu kvalitetno Å¾iveti sa hroniÅ¡nim bolestima bubrega. Zalaganje za efikasniji, multidisciplinarni, integrisaniji i holistiÅ¡ki pristup upravljanja simptomima kao Å¡to su kontrola bola, problemi sa spavanjem, anksioznost, depresija, stres, oteÅ¾ana pokretljivost, slabost i dr, sa ciljem ublaÅ¾avanja ovih simptoma i poboljÅ¡anja kvaliteta Å¾ivota kako pacijenata tako i njihovih negovatelja.

Å